

شیوه نامه اجرایی شماره ۲ آیین نامه شناسایی نوآوران اثرگذار علوم انسانی برای دستیابی به مرجعیت

علمی

(اجرای آزمایشی در دانشگاه اصفهان)

۱- مقدمه

به استناد تبصره بند ۷ آیین نامه شناسایی نوآوران اثرگذار^۱ علوم انسانی برای دستیابی به مرجعیت علمی^۲ (راهنمای عملیاتی و شاخص های تحقق مرجعیت علمی دانشگاه در قالب شیوه نامه های اجرایی)، اعضای شورای ارتقاء پژوهش و اثربخشی دانشگاه اصفهان در حوزه علوم انسانی با همکاری کمیته های تخصصی، جداول ابعاد و شاخص های شناسایی نوآوران اثرگذار در مرجعیت علمی دانشگاه را تعیین کردند. این شیوه نامه به صورت آزمایشی در دانشگاه اصفهان اجرا می شود.

۲- تعاریف

شورای ارتقاء پژوهش و اثربخشی دانشگاه اصفهان در حوزه علوم انسانی: که به اختصار شورای ارتقاء علوم انسانی نام برده می شود.

کارگروه ارزیاب: کارگروهی متشکل از؛ کلیه اعضای شورای ارتقاء پژوهش و اثربخشی (عبارت از؛ ۱. ریاست دانشگاه (رییس شورا)، ۲. معاون پژوهشی (جانشین رئیس شورا) ۳. معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی. ۴. شش نفر عضو حقیقی از استادان صاحب نظر در حوزه علوم انسانی دانشگاه به پیشنهاد معاون پژوهش و فناوری دانشگاه) و حداقل ۲ نفر از صاحب نظران در رشته تخصصی به پیشنهاد هیات ممیزه دانشگاه.

شاخص ها: به مجموعه ملاک و معیار های کیفی ارزیابی نوآوری و اثرگذاری در عضو هیئت علمی گویند که احراز آن منجر به انتخاب فرد به عنوان نوآوران اثرگذار خواهد بود.

کاربرگ شناسایی: عبارت است از؛ فرم تکمیل شده توسط نوآور که به همراه یک یا دو اثر برجسته ارائه می شود.

بسیار عالی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف

طیف ارزیابی: سنجه ای است بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت:

^۱ عضو هیئت علمی منتخب که به؛ اخلاق علمی، آثار علمی، نظریه پردازی، تعامل و اثرگذاری علمی که معیارهای احراز مرجعیت است اشتهار داشته و این ویژگی ها از سوی شورای ارتقاء مورد پذیرش واقع و تایید شده باشد.

^۲ مرجعیت به معنای مراجعه مستمر دیگران به فرد یا سازمان، در سطح ملی یا بین المللی است. مراجع علمی، افراد برجسته و سرآمدی هستند که به واسطه رسالتی که در سلوک علمی خود احساس میکنند و با توجه به اینکه توانمندی، تفکر تولیدی و منظومه فکری منسجمی دارند، همواره به نظریه ها و یافته های علمی آنها ارجاع داده میشود. مرجعیت علمی میتواند در تولید علم و نظریه همراه با کاربرد موثر در جامعه باشد.

۳- شاخص ها

با توجه به ضرورت کسب مرجعیت علمی در حوزه علوم انسانی و نقش شاخص های کیفی در تحقق آن؛ چهار شاخص کلان:
۱. وارستگی و اخلاق حرفه ای، ۲. قدرت تفکر^۳، ۳. اثر گذاری^۴ و ۴. شاخص عملکردی^۵ به عنوان شاخص کلان جهت شناسایی نوآوران اثرگذار در مرجعیت علمی دانشگاه تعیین گردیده است. هر یک از شاخص های مذکور مشتمل بر چند شاخص جزئی تر است که در جداول ذیل آمده است. لازم به ذکر است در این شیوه نامه کارگروه ارزیاب، فرمول یا روش سنجش و روش گردآوری داده ها تعیین گردیده، همچنین طیف ارزیابی در پایان هر جدول مشخص شده است.

جدول ۱. ابعاد و شاخص های شناسایی نوآور اثرگذار و اهمیت آن ها

ردیف	شاخص کلان	نقش شاخص
۱	وارستگی و اخلاق حرفه ای (آیین نامه تخلفات پژوهشی ^۶ و منشور اخلاق وزارت علوم ^۷)	میزان وارستگی و اخلاق حرفه ای نوآور
۲	قدرت تفکر	میزان قدرت تفکر و نوآوری نوآور
۳	اثر گذاری	میزان اثر گذاری نوآور
۴	عملکردی	میزان اصالت برون دادهای مرتبط

^۳ مجموعه شاخصهایی را گویند که نشان دهنده قدرت و توان تفکر زایشی و نوآورانه فرد است.

^۴ مجموعه شاخصهایی را گویند که نشان دهنده میزان تأثیر فعالیتهای علمی، برون دادها و دستاوردهای نوآور در حل مسائل جامعه باشد.

^۵ مجموعه شاخصهایی را گویند که نشان دهنده اصالت فعالیت و برون دادهای فرد، همچنین حرکت در راستای تفکر و ایده نوآورانه فرد باشد.

^۶ آیین نامه اجرایی بررسی تخلفات پژوهشی ابلاغی در ۱۳۹۳/۲/۲۳ معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

^۷ منشور و موازین اخلاق در پژوهش ابلاغی در سال ۱۳۹۱ کمیته اخلاق پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

جدول ۲. اطلاعات شاخص ها

اعضای کارگروه ارزیاب	روش گردآوری داده‌ها	فرمول / روش سنجش شاخص	واحد تحلیل شاخص	روش بررسی شاخص	عنوان شاخص کلان	ردیف										
<p>۱- کلیه اعضای شورای ارتقاء علوم انسانی دانشگاه</p> <p>۲- حداقل ۲ نفر از صاحب نظران در رشته تخصصی به پیشنهاد هیات ممیزه دانشگاه</p>	<p>- تکمیل پرسشنامه سلوک و رفتار استادی (کمی - کیفی)</p> <p>- بررسی آثار ارائه شده فرد (دبیرخانه شورا)</p> <p>- دریافت گزارش کمیته تخلفات پژوهشی دانشگاه (دبیرخانه شورا)</p> <p>- نظرخواهی از همکاران فرد در دانشگاه محل فعالیت (در قالب پرسشنامه سلوک و رفتار استادی)</p> <p>- دریافت گزارش ارزشیابی آموزشی (بخش اخلاق و شئون معلمی) (دبیرخانه شورا)</p>	چک لیست/ پرسشنامه	آثار، اسناد و رفتار	کمی / کیفی	واریستگی و اخلاق حرفه‌ای	۱										
						<p>- طیف ارزیابی لیکرت طبق نظر کارگروه ارزیاب</p> <p>- بررسی آثار ارائه شده</p> <p>- پایگاه‌های اطلاعاتی و علم‌سنجی</p> <p>- نظرخواهی از متخصصان</p> <p>- بررسی مهم‌ترین حیطه اثرگذاری فرد</p> <p>- بررسی آثار ارائه شده</p> <p>- ارزیابی و نظرخواهی از ذینفعان (عندالزوم)</p>	چک لیست/ پرسشنامه	اسناد	کیفی	قدرت تفکر	۲					
											<p>- بررسی آثار ارائه شده</p> <p>- پایگاه‌های اطلاعاتی و علم‌سنجی</p> <p>- نظرخواهی از متخصصان</p>	چک لیست	اسناد	کمی/کیفی	اثرگذاری	۳
																<p>- بررسی مهم‌ترین حیطه اثرگذاری فرد</p> <p>- بررسی آثار ارائه شده</p> <p>- ارزیابی و نظرخواهی از ذینفعان (عندالزوم)</p>

شاخص اول: وارستگی و اخلاق حرفه‌ای

جدول ۳. اطلاعات دریافتی مرتبط با شاخص وارستگی و اخلاق حرفه‌ای

ردیف	مؤلفه‌ها	مرجع	طیف ارزیابی
۱	سلوک و رفتار استادی	پرسشنامه	
۲	دریافت گزارش ارزشیابی آموزشی دانشجویان (بخش اخلاق و شئون استادی) و دانش‌آموختگان	دفتر نظارت و ارزیابی آموزشی	
۳	دریافت گزارش کمیته تخلفات پژوهشی دانشگاه	کمیته اخلاق در پژوهش	

ارزیابی کارگروه در خصوص شاخص اول

بسیار عالی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف

توضیحات.....

.....

شاخص دوم: شاخص قدرت تفکر و نوآوری

جدول ۴. معیارهای شاخص قدرت تفکر و نوآوری

ردیف	شاخص جزئی / معیار (مرتبط با پیشنهاد نوآور)	مرجع	طیف ارزیابی
۱	منظومه فکری منسجم	کارگروه ارزیاب	
۲	تفکر تولیدی	//	
۳	نوآوری و خلاقیت	//	
۴	توانایی تبیین مطلب، استدلال و تحلیل	//	

ارزیابی کارگروه در خصوص شاخص دوم

بسیار عالی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف

توضیحات.....

.....

شاخص سوم: اثرگذاری

جدول ۵. معیارهای شاخص اثرگذاری آموزشی، پژوهشی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، اجرایی و اخلاقی-رفتاری.

ردیف	انواع	شاخص جزئی / معیار (مرتبط با پیشنهاد نوآور)	مستندات، منابع اطلاعاتی و تایید کننده ها	طیف ارزیابی
۱	شاخص اثرگذاری علمی	پژوهشی	وضعیت استنادهای دریافتی اثر	بانک اطلاعات منتشر کننده اثر (دبیرخانه)
			وضعیت همکاری‌های علمی با پژوهشگران و صاحب‌نظران داخلی و خارجی	خوداظهاری و ارائه مستندات
			کتاب درسی معتبر	خوداظهاری و ارائه مستندات
			کتاب‌های تألیفی و تصنیفی اثرگذار	خوداظهاری و ارائه مستندات
			پایان‌نامه / رساله	خوداظهاری و ارائه مستندات
			کاربردی بودن فعالیت‌های پژوهشی	تشخیص کارگروه ارزیاب
			مشارکت در برنامه‌ریزی برای کاربردی کردن پژوهش نوآوری در بروندهای پژوهشی	تاییدیه معاون پژوهشی تشخیص کارگروه ارزیاب
			وضعیت تدریس دروس	استعلام از آموزش (دبیرخانه)
آموزشی	نقش آفرینی در تدوین برنامه‌های درسی	استعلام از گروه آموزشی		
	وضعیت استفاده از تألیفات فرد در برنامه‌های درسی	خوداظهاری و ارائه مستندات		
	شاگردپروری	خوداظهاری و ارائه مستندات		
	برگزاری مستمر کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی	خوداظهاری و ارائه مستندات		
	فعالیت در رسانه‌های اجتماعی (فضای مجازی، وبسایت و غیره)	خوداظهاری و ارائه مستندات		
۲	شاخص اثرگذاری اجتماعی - فرهنگی	شاخص اثرگذاری	فعالیت در رسانه‌های جمعی	خوداظهاری و ارائه مستندات
			مشارکت در سیاست‌گذاری‌های عمومی	خوداظهاری و ارائه مستندات
			اثرگذاری بر باورهای فرهنگی مردم (نقش آفرینی در اعتلای فرهنگی جامعه)	خوداظهاری و ارائه مستندات
			انتشار نتایج تحقیقات در رسانه‌های عمومی	خوداظهاری و ارائه مستندات
			ارائه سخنرانی‌های عمومی	خوداظهاری و ارائه مستندات
			ارائه مشاوره علمی به سازمان‌ها و گروه‌های فرهنگی - اجتماعی	خوداظهاری و ارائه مستندات
			ثابت اختراع	خوداظهاری و ارائه مستندات
۳	شاخص اثرگذاری اقتصادی	شاخص اثرگذاری	انعقاد قراردادهای پژوهشی	خوداظهاری و ارائه مستندات
			راه‌اندازی استارت آپ، مراکز رشد، مراکز کارآفرینی و شرکت‌های دانش‌بنیان	خوداظهاری و ارائه مستندات
			ارائه راهکار یا روشی برای افزایش بهره‌وری و تعالی سازمانی	خوداظهاری و ارائه مستندات

	خوداظهاری و ارائه مستندات	دبیر علمی همایش‌های دوره‌ای معتبر	شاخص اثرگذاری اجرایی	۴
	خوداظهاری و ارائه مستندات	عضویت در هیئت مدیره انجمن‌های علمی		
	خوداظهاری و ارائه مستندات	عضویت در هیئت تحریریه مجلات تخصصی		
	خوداظهاری و ارائه مستندات	عضویت در هسته علمی و قطب‌های علمی		
	خوداظهاری و ارائه مستندات	مسئولیت پذیری در امور اجرایی دانشگاهی		

ارزیابی کارگروه در خصوص شاخص سوم

بسیار عالی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف
	✓			

توضیحات

.....

شاخص چهارم: شاخص عملکردی

جدول ۶. معیارهای شاخص عملکردی

ردیف	شاخص جزئی / معیار (مرتبط با پیشنهاد نوآور)	مستندات، منابع اطلاعاتی و تایید کننده ها	طیف ارزیابی
۱.	حرکت در راستای رسالت تعیین شده	خوداظهاری و ارائه مستندات	
۲.	کسب افتخارات علمی در مقیاس ملی و بین‌المللی	خوداظهاری و ارائه مستندات	
۳.	انتشار یا ارائه نظریه‌های مرتبط با موضوع پیشنهادی	خوداظهاری و ارائه مستندات	
۴.	انجام پژوهش‌های کیفی به صورت انفرادی	خوداظهاری و ارائه مستندات	
۵.	نقش نوآور در پژوهش‌های کیفی مشترک	خوداظهاری و ارائه مستندات	
۶.	انجام پژوهش‌های بین‌رشته‌ای و فرارشته‌ای به صورت انفرادی	خوداظهاری و ارائه مستندات	
۷.	نقش نوآور در پژوهش‌های بین‌رشته‌ای و فرارشته‌ای مشترک	خوداظهاری و ارائه مستندات	
۸.	انجام سخنرانی‌های علمی مستمر	خوداظهاری و ارائه مستندات	
۹.	شرکت در دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت، فرصت مطالعاتی و غیره	خوداظهاری و ارائه مستندات	

ارزیابی کارگروه در خصوص شاخص چهارم

بسیار عالی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف

توضیحات

.....

جدول ۷. ارزیابی نهایی نوآور اثرگذار

ردیف	شاخص کلی	طیف ارزیابی نهایی
۱	شاخص وارسنگی و اخلاق حرفه‌ای	
۲	شاخص تفکر و نوآوری	
۳	شاخص اثرگذاری	
۴	شاخص عملکردی	

ارزیابی نهایی کارگروه

بسیار عالی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف

..... توضیحات

.....

نام و نام خانوادگی	سمت	مرتبه علمی	تخصص	امضاء